

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.	
Egyes szám ára 20 fillér	

Felolvasó szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Deák-tér 19 szám)
Hirdetések jutányos árban vétetnek fel
Nyitlatter sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Szent István király.

A magyar nemzetnek herosa, kinek neve arany betűkkel van bevésvé nemcsak a történelem lapjaira, de egy erzedév óta kegyelettel őrzi emlékét minden magyar szív és lelkesedés tör ki belőle nevének hallatára, hazánk első nagy királya, Szent István, ki a nagyok közt is legnagyobb vala.

Alkotásait, lángbuzgalmát, szellemi és lelki nagyságát, melyekkel bevezette nemzetünket a kultur keresztény európai államok sorába, a nemzetet konsolidáló és fenmaradásának évezredekre kiható bölcs törvényeit és intézkedéseit felesleges e helyen bővebben magyarázni, hiszen azt ma már, dicséretére legyen mondva népoktatásunknak, minden iskolás gyermek tudja.

Ő nem tartozik nekünk semmivel, sokkal többet tett, mint amennyire emberi számitás szerint emberi erő képes, mi tartozunk neki azzal, hogy kegyelettel őrizzük emlékét s ültessük át a következő nemzedékek szívébe, hogy amíg egy magyar ember él a magyar földön, abban az egyetlenegy kebelben is oltár legyen állítva Szent István nevének.

Tettünk valamit e tekintetből, hiszen István király napja nemzeti ünnep. Valláskülönbség nélkül kellene megülni a haza minden lakosának. Sajnos nem úgy van. Akadnak dissidensek, kik a kellemes harmoniába olyan hangokat vegyítenek, melyek provokálnak minden nemesebb érzést. Hányszor látjuk még a mi vidékünkön is, hogy hétköznapi tolettben peng a kasza, sarló, zakatol a gép. Nem mondjuk hogy propagandát csináló szájhősök működésének eredménye ez, hiszen azt lehet mondani, hogy ilyenek a mi megyénkben talán egyáltalában nem is léteznek. És mégsem áll ennek a nagy nemzeti ünnepnek a megszentelése azon a niveaun, melynek az általános együttérzésből kellene táplálkoznia.

Vannak és lesznek eldurvult lelkű, pénzsovár emberek, kik nyegleségükben nemcsak maguk követ-

nek el merényletet a magyar nemzeti szellemnek e megtestesítő géniusa ellen, hanem bünre ingerlik a lélekben ugyan romlatlan, de anyagiakban rendszerint szűkölködő lakosságát is a községnek. Hiszszük azonban, hogy a hatóságok erélyes beavatkozása az ilyen visszaéléseknek is utját fogja vágni, csak egy esetben se mulasztják el azokat, akiknek tudomásukra jut, megtenni a feljelentést a kegyeletstörtő epigonok ellen.

Szégyene ugyan nemzetünknek, hogy kénytelen a közérzés ilyen beavatkozásokra is appellálni, de a burját, ha csakugyan terem a tiszta buza közt, irtani kell, és pedig ki kell metszeni olyan sarlóval, mely a hajszalgyökereit is elvágja.

Városunkban a nagy napon ünnepélyes istentisztelet volt minden templomban. A székesegyházban az ünnepélyes szent misét *Hehelein* Károly prépost kanonok mondotta és dr. *Wolkenberg* Alajos theol. tanár intézett szép alkalmi beszédet a jelenvolt nagy közönséghez.

A tudós tanár nagy gonddal összeállított beszédét, hogy Szent királyunk emléke annál maradandóbban bevésődjék a közönség szívébe, egész terjedelmében közreadjuk.

„Örülj, jó szolgám! Mivelhogy a kevéssben hű voltál, hatalmad leszentiz városom.” Luk. XIX. 17.

Keresztény hivek!

Az evangéliumnak most felolvasott szakaszát méltán alkalmazza az anyaszentegyház Szent István királyra és arra az ünnepre, melyet a sz. király tiszteletére buzgó szívvel ül meg esztendőnkint az ő hálás magyar nemzet. Sz. István király az az evangéliumi jó szolga, aki Krisztusnak, a messze tartományba ment nemes embernek giráit, a keresztény hit igazságait önmagára szentül alkalmazta és nemzetének üdvösségére bölcseséggel és szentül kamatoztatta. Ő az a jó szolga, aki már bement Urának örömébe,¹⁾ az üdvösség honába, aki az evangélium igéi szerint hatalmat nyert tíz városban, hogy mint a mennyország dicsőséges szentje, a pártfogás, a közbenjáró imádság hatalmát gyakorolja nemzete felett mindörökké. Másfelől sz. István király az az evangéliumi nemes ember, aki, mikor messze tartományba

¹⁾ Máté XXV. 21.

indult, hogy földi méltóságát a dicsőségsőbb mennyei koronával cserélje fel, nemzetének fiaira hagyta királyi, nagy lelkének, hatalmának kincseit: Krisztusnak hitét, a honfiai érzés buzgóságát, a hazát és nemzetet fenntartó alkotmány erősségét.

Ez a mi apostoli, szent, első királyunknak talentuma, öröksége nemzete számára. Nemcsak a mi keresztény hitünk, melyet a sz. király mennyei ajándékkal hozott meg nemzetének, hanem egyszersmind állami létünknek, sok százados nemzeti életünknek biztosítója, a magyar alkotmány, melyet sz. István király alkotott, ő adott a magyarnak, amelynek hivséges őrítésében, a megszentelt nyomokon való fejlesztésében van egyedüli biztosítója jövőnk boldogságának. Azért én nem ismerek balgább beszédet, mint mikor azt mondják, hogy sz. István ünnepe csak az egyház ünnepe és nem egyszersmind nemzeti ünnep; nem ismerek mostohább elbánást sz. Istvánnal, mint mikor az ő ünnepén nem forr egybe a hálás esodálat és ünneplő tisztelet érzésében minden magyarnak, a szent korona minden alattvalójának szíve annak dicsőítésére, aki nemcsak szent és igaz volt földi életének utain, de akit nemzetének apostolává tett önön munkája, bölcs államfőnek ismer az igazságos történelem.

Mindenható Isten! Aki uralkodik az égben és földön és intézed a nemzetek életét; akitől függ minden birodalom és azoknak sorsa, története; akit egyedül illet meg a hatalom és dicsőség, hogy törvényt szabj királyoknak és nemzeteknek, és ha neked úgy tetszik, nagy és borzasztó tanulságokat: a mi nemzeti ünnepünkön miként beszéljem el jótéteményeidnek nagyságát, hogyan mondjam el sz. István dicsőségét, mikor keresztény hitünknek, nemzeti életünknek kilencszázéves áldásaiért kell halált mondanunk, gondviselő jóságodat magasztalnunk?

Keresztény hivek! A mi nemzetünk multjának örömeit és gyötrődéseit, dicsőségét és szenvedéseit, erényeit és vétkeit, történelmünknek tanulságait, — a jelennek nagyságát vagy zaklatottságát, a jogos önbizalmat és szertefoszló reményeket ki volna képes elbeszélni? És ki mondja meg titkát a jövőnek? Hogy harcokat fog-e hozni vagy békeséget elméknak, szíveknek, államoknak és néposztályoknak, hogy fognak-e tartani csak egy századig is még intézményeink, a családi életnek, társadalmi, állami létünknek megszokott, nyugalmas adó intézményei?

Ki beszél el? Ki mondja meg?
Senki!

Tényleg csak

INGLIK JÓZSEF szabó-üzletében szerezhetjük be **hazai gyártmányu** gyanju-szövetből esinosan kiállított, **legjobb szabásu tavaszi felöltőinket** és **öltönyeinket**, hol **papi öltönyök** és **reverendák** a legszebb kivitelben készülnek. Készít **sikkos szabásu** mindennemű **egyenruhákat**, raktáron tart mindennemű egyenruházati cikkeket. Szatmár, Deákter, Városház épület.

De a multnak sok fájdalmát, a jelennek gyötrődéseit, a jövőnek bizonytalanságát magyarázza a zsoltáros¹⁾: „ha az Ur nem őrzi a várost, hiába vigyáz, aki azt őrzi”; viszont a jövőnek örömeit építi, a jelennek fájdalmait enyhíti, a multnak dicsőségét beszéli az, amire sz. Péter apostol tanítja²⁾ a keresztényeket: „Istent féljétek, a királyt tiszteljétek!”

Nemzetek sorsa, birodalmak története, társadalmak jóléte, a keresztény honpolgár kötelességei vannak megírva az apostol ezen igéiben: „Istent féljétek, a királyt tiszteljétek!” Visszatekintve a mi nemzetünk multjába is, az a tanulság ragyog elénk, hogy a verőfény, dicsőség, diadalmi öröm mind a magyarnak hagyományos két erényéből fakadott: az istenfélelemből és a királytiszteltetből. Ellenben, mikor itt játszani kezdtek az Isten ügyével, mikor sz. István hitétől elfordulni készült a nemzetnek lelke, mikor inogott a sz. István koronájának tekintélye, akkor külső ellenség és belső viszály tépte, szaggatta testünket, míg másrészt a vallásos hit megtartásából, hazafias királyhűségünkben itthon a béke áldásai fakadtak, kint pedig a vitézi tettek csodáit műveltük a félvilággal szemben, mint a kereszténység hősei.

Ez a mi multunknak itt-ott szörnyű, de mindenütt fenséges tanulsága. És elég nekünk, hogy okuljunk belőle, hogy becsületes, hazát szerető szívünknek oltárán háláldozatot gyujtsunk a gondviselő jó Istennek, mert az ő irgalmassága, hogy meg nem emésztettünk³⁾ — a Regnum Marianum dicsőséges Nagyasszonyának, a szeplőtelenül fogantatott bold. Szűznek és sz. István királynak, kinek kilencszáz éves álmában is ép jobb keze ma is áldólag lebeg nemzete felett, hogy megőrizze azt, amit honalkotó nagy munkájában népének szívébe oltott: a vallásosságot és a hazafias királytiszteltet.

Ez az a kettős alap, amelyen sz. István keresztény nemzetének életét felépítette; az az örökség, amelyel népét a századok utvesztőjébe küldte; amelyről buzgó lélekkel elmélkedni a mint keresztényhez méltó, úgy hazafias kötelesség is.

* * *

Ki volt sz. István? Géza fejedelemnek fia, aki a sz. keresztységben István nevet kapott és aki az 1000. esztendőnek Nagyboldogasszony ünnepén királylyá koronázta magát azon koronával, melyet kérésére a ker. kath. anyaszentegyháznak feje, a római pápa ajándékozott neki.

A többi mondja el nekünk az igazságos történelem, mondja el az anyaszentegyház, mely a magyarok első királyát szentjei közé igtatta és tiszteletére nem is egy ünnepet szentel esztendőnkint!

Nincs kor a nemzetek történetében, keresztény hívek, mely a kereszténységnek erejét, polgárosító hatalmát annyira hirdeté, mint a sz. István kora. A király is, népe is, csak épen most lettek keresztényekké, mégis tetteik dicsérik őket.⁴⁾ Krisztus a keresztység sz. vizében megújította őket és méltókká tette őket dicsőséges cselekedetekre.⁵⁾ Maga a király apostol, a ki leszáll trónjáról

¹⁾ 126. Zs. 2. — ²⁾ I. Pét. II. 17. — ³⁾ Jer. Sir. III. 22. — ⁴⁾ Példab. XXXI. 31. — ⁵⁾ Filip. III. 21.

és önön véreinek hirdeti az evangéliumot, Krisztust, a ki azt parancsolja, hogy a fejedelem népének igazságos ura, az alattvaló királyának testvére legyen. Miként a sasnak, akár a szikla üstökén pihen, akár a légben kering, egyformán éles a látása, egyformán biztos a csapása, úgy sz. István is harcaiban merész katona, hatalmas hadvezér, a ki a pogányok ellen az Isten csatáit vívja, Isten bajnoka, kire tört emelni nem tud ádáz összeesküvés; a béke idején pedig atyja nemzetének: bilincseket oldoz, betegeket ápol, gondos szeretettel szegényeket táplál, aki abban, hogy egy nagy nemzet felett uralkodik, örömet csak azért találja, hogy kielégítse mérhetetlen vágyát, mely őt irgalmas jótékonyagra sarkalja. Sz. István állambölcs, a ki templomokból, iskolákból védbástyákat emel népe számára, mint aki nagyon megértette sz. Gergelynek¹⁾ a fejedelmekhez intézett szövegét: „Tudd meg, hogy a korlátlan hatalmat azért nyerted az égtől, hogy az erényt támogasd, hogy az ég utjait kiszélesítsed, hogy a földi ország a mennyeknek szolgáljon.” Mindezek felett a magyarok első királya szent, az első szent Árpádnak szenteket termő véréből, aki nagyon jól ismeri azt a bölcsességet, melyet a világ nem ismer, amely felülről, a világosság atyjától származik²⁾, a melylyel az emberek az igazság utain járnak; szent, aki mikor a vallásnak és erkölcsnek bántalmazóira törvényhozói legnagyobb szigorával sujt le, messi koroknak mutatja meg, hogy a nemzeteknek csak úgy lehet jövőjük, ha a vallás-erköcsi alapot megőrzik életük és állami létüknek minden tényében; szent, aki szent gyermeket nevel; szent, akinek jós szeme a jövő századokba tekint, aki terveiben foglalván magát az örökkévalóságot is, csak szenteknek megadott bölcseséggel és érzékkel találja meg azon alapot, melyre népének nagyságát, jövő dicsőségét alapítania kell.

„Szent Istvánnak legnagyobb tette az volt, hogy nemzetét a keresztény vallásra térítette.”³⁾ Bölcsessége pedig abban állott, hogy mintha Árpádnak hazát és nemzetet, a szabadságot szerető vére új erővel buzgott volna fel ereiben, nemzetét senkinek le nem kötötte, hanem annak ölére vezette, aki a népek szabadságának, művelődésének, az őserők áldásos felhasználásának, a szenteknek anyja volt mindenkor: a keresztény katolikus anyaszentegyháznak ölére.

Keresztény hitének, a ker. kath. anyaszentegyháznak mit köszön a magyar, ki ne tudná? A messiási időkről azt jövendőlte egykor a zsoltáros, hogy ezeknek boldogságát az irgalom és igazság találkozása fogják képezni. hogy az igazság és béke megcsókolják egymást.⁴⁾ A magyarnak ez a messiási idő a sz. István kora volt, az igazságnak, irgalomnak, a béke áldásainak kora. A nemzet Krisztushoz tért, aki az igazság, az irgalmasság Istene, a béke fejedelme. Ő kötötte a szilaj, forró vérű magyart, ki eddig pusztító csatáknak véres diadalaiban kereste nemzeti dicsőségét, az áldott föld rögéhez, családi tűzhelyekhez. Krisztusnak igéje változtatta hirtelen a hadakozó kart munkás kézzé, hogy tudományokat műveljen, Isten-

¹⁾ Lib. III. Epist. LXV. — ²⁾ Jak. I. 17. — ³⁾ Schlauch L. Besz. I. 179. — ⁴⁾ 84. zs. 11.

nek dicső hajlékokat építsen, hogy a béke művein dolgozzék, hogy pogány ősei vallásos buzgóságának tüzeit ki ne oltsa, de meg-nemesítse és áldozatul hozza Krisztusnak, a századok futásában is mindig izzó haza- és fajszeretettel, de nemesebb erkölcsökkel, az igaz Isten ügyéért buzgólkodó lélekkel. Ki tanította meg a kemény magyart, aki telve volt önerejének tudatával, arra a nagy tudományra, hogy míg hatalmas népeknek szövetségét meg nem veti, első sorban is az égiek pártfogását keresse, esdje? Ki tanította meg a boldogságos Szűznek, a Nagyasszonynak fiu, gyöngéd tiszteletére, hogy zászlóink, pénzünk, a nemes acél és harci szerszám az ő képét viselje, hogy a szenvedésekben Boldogasszony Anyánk vigasztaljon, bajainkat ő gyógyítsa? Bizonyára az anyaszentegyház tanította meg erre népünket, a vallásosság-szeretete meg mindezt, amelynek kiapadhatatlan forrása a kereszténységben volt mindenha. „A római egyház szertartása szerint végbement koronázási tény végleges meghatározta a magyar állam és királyság jellemét, mindenkorra ráütve a kereszténység bélyegét,” írja a történetíró és ez a kereszténység át-szította állami létünket, egész életünket, ez tartotta meg a nemzetet a békés haladás útján, edzette karját a kereszténységért vívott harcok viharai között, ez tartotta a királyokat az alkotmány sáncái között, ez tette engedelmesekké az alattvalókat. Keresztény hitünk biztosította számunkra idegen hatalmak rokonszenvét, a római pápának bátorító igéit, anyagi segítségét tatárjárás, törökudlás, belső viszályok idején, ezer csapás között. És végül a kereszténység adta a nemzetnek nagy alakjait. A királyok példaképe, sz. István, sz. László, a hős és lovag, a nemzetnek tündöklő csillaga, sz. Imre, Nagy Lajos, törökverő Hunyadink, a női nagyság nagy alakjai: sz. Erzsébet, boldog Margit, boldog Jolánta és annyi, meg annyi nagy alakja történelmünknek mind a kereszténység csarnokán át jutottak az emberiség nagyjainak fényes sorába.

Megérti-e a késő kor gyermeke az események hatalmas szavát? Igen vagy nem? Ez fontos kérdés. Fontosabb, mint bármikor volt. Mert hogy pusztító csatákban meg tudtuk védeni századokon át a mi vérell és könnyel áztatott földünket, ezt történelmünk tanúsítja, de hol van az erő, a mely a mi korunk erköcsi pusztulásának tényei között visszatartsa a nemzetet attól az örvényitől, amelynél véresebb sohasem fenyegette a nemzetet? Sokkal szemesebb a kor, sem-hogy észre ne venné, hol az örvény. Ne látná, mint váltotta fel az ősi vallásos buzgóságot a vallás megvetése vagy a vallási közönyösség a közéletben és a törvényhozásban; mint lépett a honfui szenvedélyes munka helyébe az oktalan hivalkodás rossz szokása vagy a semmittevés átka; mint lett „karunk imára durva, kardra gyöngé”;¹⁾ mint keres a nemzet új bálványokat s miként halványul honszerző, államalkotó nagyjainknak alakja szemünk előtt; mint váltja fel a magyar becsület kultuszát az önérdék tisztelete; mint szülnek el dobzódásban a nemzet virága, ifjusága; mivé törpül, hová fajul a férfi munkája, ha vallásossága, becsü-

¹⁾ Szávay Gy: A sz. kézhez.

Budapesti elsőrangú pénzügyintézetnél olcsó törlesztéses kölcsön kapható **600 koronától a legmagasabb összegig**, első és második helyen **a legrövidebb idő alatt**, oly kedvezményekkel, hogy az **adós elhalálozásával tartozása is megszűnik, és az örökös tehermentes, tiszta birtokhoz jut.** Felvilágosítást nyújt **Neuschloss-Testvérek** törvényszékileg bej. cég **Ssatmártt, Árpád-utca 20.** sz. irodájában. Telefon 16. Minden kedden **Fehérgyarmaton** is.

letének alapja elveszett; hová fajult a családi élet s mint épül annak romjain egy új Babilon, mely rongja a vért, satnyákká teszi a nemzedékeket és sokasítja a munkátlanok számandó seregét.

Igy megy tönkre, ha nem vigyázunk, sz. Istvánnak dicső öröksége, a hagyományos vallásosság. Azért sz. István nemzetének, ha méltó akar lenni a multnak nagy hagyományaihoz, vissza kell térnie sz. Istvánnak intézményeihez és teljes lelkesüléssel, erős akarrattal kell őriznie az ő drága talentumát, a vallásosságot. Mit adhat ez a nemzetnek akkor, mikor megszoktuk hatalmunkat csak az anyagi erőben látni és keresni? Fog adni hivatásuk magaslatán álló, tekintélyes, józan atyákat, gondos anyákat, tiszta vérű, fegyelmezett gyermekeket, ifjakat, erkölcsös közrendet, lelkiismeretes, tisztaközű főembereket, türelmes és engedelmes alattvalókat. Régen eped ezekért az áldásokért sz. István nemzete, mi első sorban ezeket kérjük sz. Istvánnak pártfogása által!

II.

„Istent féljétek, a királyi tiszteljétek.“ Az apostol második szava, a hazafias királyi tisztelet az a másik talentum, melyet sz. István örökségül hagyott nemzetére.

Hazafiasság, hazaszeretet! Nem hoz-e zavarba ennek az érzésnek nagyszerűsége, ha szólanom kell róla, vagy a fáradtság hiábavalósága, ha meg kell mondanunk, a mit mindnyájan érzünk, mit jelent a hazaneve, mit jelent a hazát szeretni? Nem érezzük-e valamennyien, hogy az emberkebel korlátot kíván, fél a végtelentől; erejében veszt, hogyha szétterül; ragaszkodik a multhoz és jövőhöz; nem lelkesül egy nagy világgal, mint a szülők sirjáért lelkesül; ki a családért vérét ontaná, barátjáért legfeljebb könyve van? ¹⁾ Ez a haza, a barátságna! melegebb érzéseknek otthona és bölcsője; a szülei ház, gyermekségem otthona és emlékezete; édes-bús színhelye a mieinkért, a családért folytatott küzdelmes életnek; a föld, melyet eleink vérükkel vettek meg, atyáink könyvekkel áztattak, hogy nyugalmat adóbb legyen, mikor magába zárja porladó esontjait; szülők sirja, melyhez hálás kegyeletünkkel zárandokolván, emlékükhöz méltóan élni tanulunk; egy kicsiny darabja a földnek, melyet, ha kietlen, a szeretet varázsol széppé, ha tündéres, lelkesedéssel ölelünk; a haza dicső történelem, melyet buzogva hallgat a gyermek, meghatva beszél az agg; az a korlát, melyet Isten keze vetett az emberkebel áldozatos szeretete elé, hogy annál erősebb, annál üdvösségesebb legyen ez a szeretet, minél kisebb a tér, melyet ölelünk. Még van valami, van valaki, aki a hazához hozzátartozik, bármennyire is szeretnének elfeledkezni róla a népek mai vezetői. Az Isten. Az Isten a haza alapja. „Ha az Ur nem építi a házat, hiába munkálkodnak, kik azt építik.“ ²⁾ Ha Isten nincs, haza sincs többé, mert az ember Istenért van teremtvé, az emberek társasága is reá néz, neki szolgál, kell, hogy őt imádják.

És a magyarok hazája? A mi hazánk ezer éves valóság, ezer éves birtokunk. Kard szerezte meg, a kereszt tartotta fenn. Árpád hódította meg, sz. István tette rendezett állammá. Apostoli királyok bölcsesége védte, terjesztette határait, kormányozta, — hűség alattvalók építették, művelték, ontották

vérüket érte. Az idők futásában kapuja és prédája lettünk a keletnek, de örök dicsőségünk, hogy ugyanekkor melle, védelme lettünk a művelt nyugatnak, a kereszténységnek. Eközben történelmünknek számtalan lapját irtuk meg vérünkkelés könyeinkkel és csak kevés lapra jutott a nemzeti öröm színeiből. Nagyobb veszedelmeink is voltak. Megoszoltunk vallásunkban, megoszoltunk alattvalói hűségünkben, de összetartott bennünket a nemzetnek védelme, kincses ereklyéje, a magyar szent korona, az a szinte élő valóság, melyhez hűségünket, törvényes viselője, a király iránt való tiszteletünket 900 esztendő alatt egy pillanatra sem veszítettük el. És ebben volt, ebben van a magyarnak nemzeti ereje: a hazai földnek áldozatos szeretetében, a korona, a király iránt való törhetlen hűségben.

A multba mélyedő lelkünkől kérdezzük meg a jelennek és a jövőnek hasznáért: sz. Istvánnak talentuma, a hazaszeretet és királyhűség él-e lelkünkben? Ha igen, úgy éreznie kell közülünk minden egyesnek, hogy annak a hazának, a melynek gondolata a multban olyan nemesen hevítette a honfiak szívét, szüksége van mindnyájunkra az utolsó emberig. A tudomány munkásaira, a szántóvető verejtékes munkájára, a kereskedő és iparos becsületes törekvéseire, engedelmes szolgálókra, fegyelmezett katonákra, erényes szülők és gyermekekre, lelkiismeretes tisztviselőkre, hivatásos papokra egyképen. Éreznünk kell, hogy aki sz. István koronája alattvalójának született, annak itthon kell megbecsülnie szegényebb, de tisztességsát és nem idegenben keresnie, amit itthon munkátlanság, dobzódás vagy egyéb bűnök által elvesztegetett. Aki kiválik sorsainkból, az a nemzet testét csonkítja; aki az elégedetlenség és felforgatás eszméit szórja szerte közöttünk, az a nemzet lelke, a nemzeti egység, a szent korona ellen cselekszik. Éreznünk kell mindnyájunknak, hogy amint a vallásosság vallásunknak tiszteletében és állandó gyakorlatában van, úgy a hazaszeretet is cselekedeteket kíván, hogy tökéletes, a hazára üdvös hasznót hajtó legyen. Itt a tettek beszélnek! Azért annak a népnek, mely jogos önrizzellettel vallja magát magyarnak, egész tevékenységét az Istennek és a haza üdvös jóvoltának szolgálatába kell hajtania. Ezt keresse, ezt munkálja a föld népének verejtékes fáradtsága, a tudomány, a művészet és közügy embereinek áldozatos kötelességtudása; ezt keresse a katona terhes szolgálatában, a szülő és tanító mindennél nehezebb nevelő munkájában, a pap tisztességlete, az Istenhez, a hazához való hagyományos, törhetlen hűsége által; ezt keressük, ezt munkáljuk valamennyien az anyaföldhöz való ragaszkodás, nemes példaadás által: az Isten dicsőségét, a hazának üdvét! A mi békés napjainkban ezek a feladatok a hazafiai érzésnek, ennek a szeliden lobogó Vesta-tűznek melengető, utmutató csillamai, egyuttal pedig zálogai annak a reményteljes várakozásnak, hogy majdani nehéz időkben, a lelkesedett hazaszeretet lobogásával fog küzdeni a nemzet akár javainak, akár önállóságának, akár keresztény vallásának veszedelmei ellen.

* * *

Igy legyen Isten gondviselő szeretetének kegyelméből, sz. István királynak pártfogása által!

Őrizze, gyarapítsa a nemzet sz. István giráit: keresztény vallásosságát, hazát szerető királyhűségét!

Téged pedig, dicsőséges sz. István királyunk, sz. Jobbodnak csodás épségére kérünk, vidd Isten elé imádságainkat az apostoli királyért, a hazáért, a vallás áldásaiért! Uralkodjál a te városodon, a te nemzeteden és áldó Jobbod vezesse a te népedet az erős hit, nemes erkölcs és nemzeti dicsőség utain! Amen.

Tessék figyelni!

A magyar kath. tanítók tanügyi tanácsa szept. 16-án Ő szentsége jubileuma alkalmából zarándokutat tervez Rómába. A kivitelnek egyik buzgó munkása, aki bár eltavozott közülünk, örökre feledhetlen emléket hagyott maga után a szatmáriak szívében, dr. *Steinberger Ferencz*, nagyváradi apát-kanonok. A rendező bizottság lelkes felhívását és az ügyesen összeállított zarándokut programját a következőkben adjuk:

A magyar kath. tanító legdrágább kincsét hitéhez való szilárd ragaszkodása képezi. Feltékenyen őrzött hagyaték gyanánt vette azt át dicső őseitől és egyik legfőbb törekvését minden időn át odairányította, hogy a gondjaira bizott nemzedéket is e legbecesebb kincsének hű megőrzésére tanítsa.

Rómából származik a megbecsülhetlen ereklye.

Rómában nyerte azt nemzetünk, midőn a kath. egyház kebelébe felvételét.

Rómának köszönjük azt a nagyértékű hagyatékot, amely művelődésünk, haladásunk, békénk és boldogulásunk alapja!

Krisztus Urunk hitét, tanítását, evangéliumát nyertük az Örök Városban, a melynek falai között a jelen évben a kereszténység közös Atyja, minden kath. lélek főpásztora, az egész Anyaszentegyház feje, és büszkesége XIII. Leó pápa trónraléptének 25. évfordulóját ünnepli.

Vetélkedő örömmel siet most a kath. világ Róma felé, hogy e fényes alkalomból szeretetét, ragaszkodását, háláját a sz. Atya előtt nyilvánítsa. Lázás igyekezettel törekszik az Örök Város falai közzé, hogy fohászt röptsen az Éghez a sz. Atya hosszú életéért és könyörögjön az egyház jólétéért, embertársai boldogságáért.

A magyar kath. tanítók előtt nem szükséges a magyar nemzet és a pápaság közötti kilencszázados áldásos viszonyt ismertetni.

De kedves kötelességünk rámutatni azon tényre, hogy azon nagy feladatok megoldására nézve, amelyek a magyar kath. tanítóság előtt állanak, egyedül a csodálatos bölcseséggel megáldott aggastyán, kiben mi katolikusok Krisztus *Helytartóját* tiszteljük, adhat biztos irányítást. Nem is feledkezik meg soha a nevelés bajnokait magas sztos tanácsaival szeretetteljesen támogatni.

Midőn a társadalom legfontosabb kérdéseivel foglalkozik; midőn az emberi élet legnemesebb feladatait bonczolgatja; midőn az emberiség boldogságának feltételeit hangoztatja: mindig megemlékszik azokról, akik a nép nevelése körül fáradoznak.

Zarándokoljunk tehát a sz. Atya elé, akiben a nevelők jóságos mesterét van szerencsénk tisztelhetni! Tekintsünk szeliden fénylő szeméibe, hogy sugarai áthatva lelkünket, hivatásunkban buzgólkodni és odaadással munkálkodni tanuljunk!

A zarándoklat módzatai.

A zarándoklatban minden kath. vallásu, egyházi és világi tanár, tanító, tanítónő, óvónő részt vehet. Csatlakozhatik azonban minden kath. tanügybarát és résztvehetnek mind-

¹⁾ Madách: Az omb. trag. XII. szin. — ²⁾ 126. Zs. 1.

azok, akik a sz. Atya előtt hódolatukat bemutatni kívánják.

Indulás.

1902. évi szeptember hó 16-án d. u. 3 órakor a Budapest keleti p. u.-ról Csatlakozás a vonal mentén:

Adony-Szabolcs d. u. 4.14
Sárbogárd „ „ 4.53
Uj-Dombóváról „ „ 6.31
Kaposvár este 7.07
Gyékényes „ 8.37
Zágrábban „ 11.04
Károlyvárosban éjjel 12.27

Érkezés és átszállás Fiumében.

A gyorsvonat Fiumében egész a rakodópartig közlekedik, ahová reggel 6.36 p.-kor érkezik.

A hajó ind. reggel 8 — órakor

Anconába érke. d. u. 6 — „

Átszállás Anconában külön vonatra.

Ancona ind. este 10.40 p.-kor

Rómába érkezés szeptember hó 18-án reggel 7 óra 15 perczkor.

Megjegyzés. A budapest-fiumei vonalon a fenti gyorsvonat csupán I. és II. kocsi-osztályt visz, miért is odamenet a III. oszt. zarándokok is a II. kocsiosztályban utaznak.

A visszautazás

az alábbi négy tervezet szerint történik.

a) *Útirány:* Rómából Ancona—Fiumén át Budapest, a következő részvételi díjakkal:

I. osztály: 174 kor. 45 fill. — II. osztály: 144 kor. 65 fill. — III. osztály 89 kor. 35 fill. Ebben az összegben benne van: 1. az utazás díja Rómáig és vissza, az odaútazás alkalmával a budapest fiumei vonalra esedékes II. oszt. különbséget beleértve; 2. odamenet étkezés Zágrábban; 3. odamenet étkezés a hajón (reggeli, ebéd és vacsora); 4. kocsi Anconában a hajótól az állomásig és viszont; 5. Rómában kocsi a pályaudvarról és viszont; 6. az öt napi tartózkodás alatt teljes ellátás (szállás, étkezés és kiszolgálás); Rómában kalauzolás.

b) *Útirány:* Rómából Loretto—Ancona—Fiumén át Budapest, a következő részvételi díjakkal:

I. osztály: 190 kor. 10 fill. — II. osztály: 157 kor. 45 fill. — III. osztály: 100 kor. 55 fill., amely összegben befoglaltatik: I. az utazás díja Rómáig és vissza, az odaútazás alkalmával a budapest — fiumei vonalra esedékes II. oszt. különbséget beleértve; 2. odamenet étkezés Zágrábban; 3. odamenet étkezés a hajón (reggeli, ebéd, vacsora); 4. kocsi Anconában a hajótól az állomásig és viszont; 5. Rómából kocsi a pályaudvarról a városba és viszont; 9. az öt napi tartózkodás alatt teljes ellátás; (szállás, étkezés és kiszolgálás); 7. Rómában kalauzolás; 8. egy napi tartózkodás alatt Lorettóban teljes ellátás (szállás, étkezés és kiszolgálás.)

c) *Útirány:* Rómából Flórencz — Bologna—Pádua—Velence—Fiume—Budapest, a következő részvételi díjakkal:

I. osztály: 231 kor. 05 fill. — II. osztály: 189 kor. 60 fill. — III. osztály: 124 kor. 55 fill., amely összegben befoglaltatik: 1. az utazás díja Rómáig és vissza, az odaútazás alkalmával a budapest-fiumei vonalra esedékes II. oszt. különbséget beleértve; 2. odamenet étkezés Zágrábban; 3. odamenet étkezés a hajón (reggeli, ebéd, vacsora); 4. kocsi Anconában a hajótól az állomásig; 5. Rómában kocsi a pályaudvarról a városba és viszont; 6. az öt napi tartózkodás alatt teljes ellátás (szállás, étkezés és kiszolgálás); 7. Rómában kalauzolás; 8.

Flórenczben egy napi; 9. Velenczében két napi tartózkodás alatt teljes ellátás (szállás, étkezés és kiszolgálás.)

d) *Útirány:* Rómából Flórencz—Bologna—Pádua—Velence (vasúttal)—Udine Cormons—Pragerhof—Budapest (déli vasút), a következő részvételi díjakkal:

I. osztály: 279 kor. 10 fill. — II. osztály: 222 kor. 90 fill. — III. osztály: 147 kor. 85 fill., amely összegben befoglaltatik: 1. az utazás díja Budapest Rómáig és vissza, az odaútazás alkalmával a budapest-fiumei vonalra esedékes II. oszt. különbséget beleértve; 2. odamenet étkezés Zágrábban; 3. odamenet étkezés a hajón (reggeli, ebéd, vacsora); 4. kocsi Anconában a hajótól az állomásig; 5. Rómában kocsi a pályaudvarról a városba és viszont; 6. az öt napi tartózkodás alatt teljes ellátás (szállás, étkezés és kiszolgálás); 7. Rómában kalauzolás; 8. Flórenczben egy napi; Velenczében két napi tartózkodás alatt teljes ellátás (szállás, étkezés és kiszolgálás.)

Zarándokok, akik Nápolyba is szándékoznak elmenni és erre jelentkeznek, a következő külön költségeket fizetik:

I. osztály: 104 kor. — II. osztály: 88 kor. Ebben az összegben befoglaltatik az összes utazási költségek Rómából Nápolyba, Sorrentóba, Kapri szigetére és Pompeibe, továbbá a három napra terjedő kirándulás alatt teljes ellátás (szállás, étkezés, kiszolgálás és kalauzolás.)

A mennyiben — mit nem hiszünk — a jelentkezők száma a 450-et el nem érné, úgy az említett részvételi árak csekély változást szenvednek.

Jelentkezési feltételek.

Az ezen zarándoklatban részt venni szándékozók 1902. évi augusztus hó 31-ig jelentkezhetnek a rendező-bizottságnál Esztergomban, hova a jelentkezéssel igyidejűleg 30 korona előpénz küldendő be. Ez összeg — netáni visszalépés esetén — vissza nem téríthető. A fenmaradó összeget legkésőbb szeptember 6 ig kell ugyanott befizetni. Ennek megtörténte után a zarándokjegy minden résztvevőnek megküldetik.

Mint hogy a jegyek 45 napra érvényesek és az együtt utazás csak odamenet kötelező, római tartózkodását mindenki meghosszabbíthatja; utközben az olasz vasutak mentén utazását bárhol megszakíthatja. Ezen esetben jegyét az indulási állomáson le kell bélyegeztetnie, de csak addig az állomásig, ahol tartózkodni szándékozik. Ezen eljárást mindig meg kell ismételnie, mert különben a jegy elveszti érvényét.

A zarándok-útra vonatkozó mindenemű felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál a rendező-bizottság Esztergomban.

Tisztelettel jelezük egyúttal azt is, hogy minden egyes zarándok az elindulás előtt egy a zarándokok névjegyzékét és az utazás részletesebb programját magában foglaló tájékoztató füzetet fog kapni.

Esztergomban, 1902. augusztus 2-án.

A Tanügyi Tanács nevében
kiváló tisztelettel

Dr. Steinberger Ferencz,
nagyváradai apát-kanonok, a
Tanügyi Tanács elnöke.

Dr. Walter Gyula,
praelatus, apát-kanonok,
a rendező-bizottság elnöke.

Ember Károly,
képezői tanár, a „Népnevelő” szerkesztője, mint társelnök.

Számord Ignác,
óvónő-képző igazgató-tanár, mint
rendező-bizottsági tag.

Bertalan Vincze,
kép. tanár, mint rendező-
bizottsági tag.

Hol az alispán és a pénzügyigazgató?

Egy cikket vettünk előkelő kézből, mely a Batizvasváriban levő nyomasztó állapotokkal foglalkozik. Arról van szó benne, hogy „Keresztény Fogyasztási Szövetkezet” alakult ottan, melynek nemcsak az érthető okból ellenséges indulatu tényezőkkel kell küzdeni, de nehézségeket támasztanak neki úgy a pénzügyigazgatóság, mint a közigazgatási tisztviselők részéről. Igaz, hogy Szatmár megyében, elég nagy kárára a közönségnek, alig van még ilyen szövetkezet, közegeink tehát *közelebből* talán nem ismerik, az eléggé elterjedt országos mozgalomból azonban mégis tudniok kell, hogy ezek áldásai a népnek. Fentartással járunk azért egyelőre ahhoz a kijelentéshez, hogy ennek a fogyasztási szövetkezetnek, melynek fenmaradásáért az említett faktoroknak mindent el kellene követni, életképességét épen ők bármi tekintetből is gátolni akarnak. Megdöbbenéssel vesszük azonban tudomásul, hogy iskolák és templomok közelében korezmák nyitására engedélyt adnak, holott azt a törvény paragrafusai világosan eltiltják. Ha csakugyan így áll a dolog, szeretjük hinni, hogy ez valamely félrevezetés, vagy tévedés eredménye lehet, mert sem pénzügyi, sem közigazgatási tisztviselőink részéről nem vagyunk hajlandók e tekintetben a szándékosságot feltételezni. Azt is elvárjuk, ha valóban ilyen abnormis viszonyok állanak fent Batizvasváriban, vagy bárhol a megyében, figyelmeztetésünk után igyekezni fognak megreparálni. Egyébiránt a beküldött cikk, mely minden további kommentár nélkül közlünk, köv. szől:

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Van szerencsém becses tudomására hozni azon örvendetes eseményt, hogy Szatmármegyébe kebelezt Batizvasvári községben „Batiz-Vasvári és Videke” czim alatt „Keresztény Fogyasztási Szövetkezet” alakult f. év június 22-ikén, — s mely szövetkezet f. év július 10 én az „Országos Központ” tagjai sorába is fölvétezt — egyelőre 300 üzletész, három ezer korona tőkével.

Ugyanis ezen két községnek lakosai, mint Szatmár városának közvetlen szomszédjai, meggyőződtek arról, hogy a mai világban mindent meg tudnak hamisítani.

Selymet készítenek fényesített ezernéből, nehéz vásznat komisz pamutból, szép szemes kávé babból és agyagból.

A cukrot hamisítják mésszszel, a buzalisztet bab, kukoricza, és gipszszel, a szegedi paprikát téglaporrall.

A bort, pálinkát, rumot, vitriollal és száz és százféle kotyvalékkal.

Zsidó szatócs uraimék többnyire ilyen hamisított portékát szereznek, mert ezt olcsón kapják és drágán eladhatják.

Tekintetes alispánunk által „kifogástalannak jelentett” italainkat annyira elmiszsolják, hogy szegény napszámosainkat üdülés czime alatt munkaképtelenné teszik.

Nem a választott népnek szálló igéjévé lett „felekezetiesség”, de igenis lelketlen szatócsaink által mesterileg fejlesztett méteyek elleni védekezéseink, önfentartási ösztönünk, felebarátunk iránti kötelességünk vezérelt bennünket ezen keresztény fogyasztási szövetkezet megalakítására, azon hitben és roménységben, hogy a „Budapesti Keresztény Szövetkezet” közvetítése mellett életünkre, mezei gazdálkodásunkhoz nélkülözhetetlen fogyasztási cikkekkel itthon, általunk választott keresztény kézből, tiszta,

hamisítatlan, élvezetes s egészséges minőségben és lehető jutányosabb árakban szerzhessük meg.

Tudjuk, hogy mi fába vágjuk fejszénket, sejtjük, mily óriási küzdelemmel fogunk haladhatni czólunk felé. — Szent városunknak, Jeruzsálemnek a rómaiak által történt elpusztítása óta nem volt Izraelben ehhez hasonló riadalom. — Utunkban találjuk a kereskedést a szó teljes értelmében marokkban tartó zsidó szatócainkat és ezeknek érdek és kebel barátjait: az ipar és italmérési engedélyeket osztó közigazgatás szabadelvű közegeit.

Megvallom, magam is tulszigorunak találok közigazgatásunk: ily fokban való jellemzését, de nem vagyok képes más forrásokból származtatni azon kivételes körülményeinket, a melyekben mi itten leledzünk. Példának okáért.

Batizvasvári képviselőtestülete évek óta nem képes eszközölni majd 800 lakossal bíró községe részére egyetlen korlátlan (korcsma) italmérési engedélyt; ellenben ugyanazon pénzügyigazgatóság mindkét községünket előzőli korlátolt (vakulj magyar) engedélyekkel — s pedig szabadelvűségének nagyobb dicsőségére — Batizon az ev. ref. iskola-imaház, Vasváriban a grk. templomnak közvetlen szomszédságában lakó szatócokat. S ezen körülmények folyománya az, hogy isteni tiszteletük alatt hullámzóbb az ittasok óbégatása, mint a keresztény hívők ájtatossága; de azért a türelmetlenek és békerontók mi vagyunk.

Daczára ezen sajnós körülményeinknek, tudva, hogy ezen keresztény szövetkezetek nemcsak fokozzák kedvelt földmives népünk jólétét, hanem közvetve erkölceit nemesítik és szellemét mivelik s így lelkiismeretes keresztény vezető kezekben Isten áldásai leendnek, sorompóba szállunk, harczolni fogunk, s ha a „jog, törvény s igazság” elvű kormányaink alatt sem valósíthatjuk meg óhajainkat, az Egekhez fordulunk s a mindennapi kenyerünk mellé az állami közigazgatás országát fogjuk leimázní.

Di. XI.

Értesítő

a szatmári tanítónőképző-intézetekbe való felvételtől.

I. A róm. kath. elemi iskolai tanítónőképzőben a tanulóknak beírása szeptember 4. 5. és 6. napjain d. e. 9—11 óráig fog megtörténni az irgalmas nénék anyakolostorában levő igazgatói irodában. A javító- és pótló vizsgálatok szept. 1. 2. és 3. napjain tartanak meg.

Az ünnepi „Veni Sancte” szeptember 7. napján reggel 8 órakor lesz, melynek végétől az iskolai évnék megnyitása fog történni. Az oktatás szeptember 9. napján veszi kezdetét.

Felvétetnek ez intézet I. osztályába oly éptestű növendékek, kik bemutatandó keresztlevelel, illetve születési bizonyítványuk szerint életkoruk 14. évét már betöltötték és a 18. évet meg nem haladták és polgári iskolai vagy felsőbb leányiskolai IV. osztályról szóló bizonyítványt mutatnak föl. Felsőbb osztályokba a megelőző osztály sikeres elvégzéséről szóló bizonyítvánnyal lehet lépni.

Beírási díj 14 K-t kell fizetni; a tanítási díj havonként 6 K.

II. A kath. polgári iskolai tanítónőképzőben a tanulóknak beírása szeptember 4. 5. és 6. napjain d. e. 11—12 óráig fog megtörténni az irgalmas nénék anyakolostorában levő igazgatói irodában.

Az ünnepi „Veni Sancte” szeptember 7. napján reggel 8 órakor lesz, melynek végétől az iskolai évnék megnyitása fog

történni. Az oktatás szeptember 9. napján veszi kezdetét.

A polg. isk. tanítónőképzőben a beálló iskolai évben a II. osztály nyílik meg, melybe az I. osztály elvégzéséről szóló bizonyítvánnyal lehet lépni.

Beírási díj 14 K-t kell fizetni, a tanítási díj havonként 8 K.

III. A kath. kiseddévónőképző intézetben a tanulóknak beírása szeptember 4. 5. és 6. napjain d. u. 3—5 óráig fog történni az irgalmas nénék anyakolostorában levő igazgatói irodában. A felvételi és javító vizsgálatok szeptember 1. 2. 3. napjain tartanak meg.

Az ünnepi „Veni Sancte” szeptember 7. napján reggel 8 órakor lesz, melynek végétől az iskolai évnék megnyitása fog történni. Az oktatás szeptember 9. napján veszi kezdetét.

Felvétetnek ez intézet I. osztályába oly növendékek kik: a) bemutatandó keresztlevelel, illetve születési bizonyítványuk szerint életkoruk 14. évét már betöltötték, de a 40. életévet meg nem haladták; b) bemutatandó iskolai bizonyítványuk szerint a polgári vagy felsőbb leányiskola IV. osztályát nyilvános tanintézetben sikeresen végezték, vagy a megfelelő tananyagból jó eredménnyel felvételi vizsgálatot tesznek; c.) tiszta hanggal és jó zenei hallással bírnak; d.) a kiseddévónői pályára alkalmasak, egészségesek és ép testűek. Felsőbb osztályba a megelőző osztályról vagy elemi iskolai tanítónőképző-intézeti I. osztályról fölmutatott bizonyítvánnyal lehet lépni.

Beírási díj 14 K-t kell fizetni, a tanítási díj havonként 6 K.

Kelt Szatmáron, 1902. augusztus 18-án.

Hámon József
igazgató.

H i r e k.

Nagyboldogasszony. Mária menybenmenetelének évfordulóját ünnepelte pénteken a kath. egyház. Legnagyobb ünnepe ez az Istenanyának, mely reánk magyarokra kétszeres értékkel bír, mert e napon ajánlotta szent István király országunkat a bold. Szűz oltalmába, a nagy király ezen a napon hunyta le örök álmra szemét. A székesegyházban az ünnepélyes szent misét dr. *Kádár* Ambrus prépost-kanonok mondotta és *Tóth József* h. lelkész intézett szent beszédet a jelenvolt szép számú közönséghez.

A király születésnapja. Hétfőn ünnepelte a magyar nemzet Ő felségének, a királynak születésnapját. Böles és atyai kormányának hosszu évsorozata alatt mindig nagyobb lelkesedés szállotta meg a jogára alatt levő népeket, akik ma már valóságos atyjokat tekintik benne. Most is megdobbant minden magyar szív ezen a napon, s imádkozott jó királyának életéért, boldogságáért. Városunkban nemcsak a középületeken, de sok magánházon is ott lengett a trikolor s minden templomban isteni tiszteleteket tartottak. A székesegyházban 9 órakor *Hehelein* Károly prépost-kanonok tartotta az ünnepélyes szent misét, melyen a hatóságok is megjelentek testületileg. A honvéd helyőrség zászlóaljja foglalt helyet a nagytemplom előtti téren, a szokásos katonai pompával diszlövéseket adva. Közben a honvédenekar játszott. Vasárnap este disztakarodó, hélfőn reggel ébresztő volt a honvédenekar közreműködése mellett. Délben a laktanyában fényes diszebed volt.

Távozó miniszteri tanácsos. A helyi lapokban is irtak már arról, hogy *Mándy* Lajos, miniszteri tanácsos a kereskedelmi miniszteriumban, az őszszel megválí állásától. A hir azonban nem volt bizonyos, az egyik

laptársunk állítását a másik megczáfolta. Most azonban ugy látszik, hogy eltávozása csakugyan be fog következni, bizonyos sértő mellőzés kényszeríti erre. *Mándy* nagy veszteség lesz a kereskedelmi miniszteriumban, hol a vasut-ügyeket rendkívüli szakértelemmel és ügybuzgósággal vezette. *Mándy* Lajost, ki vármegyénk fia és egyik büszkesége, mindnyájnak rokonszenve fogja magánéletébe kísérni.

Áthelyezett tanárok. *Schultheisz* Vincze nagykarolyi kegyesrendi tanár Veszprémbe, helyére *Niklos* János debreczeni kegyesrendi tanár lett Nagy-Károlyba áthelyezve.

Gyászhir. *Ilniczky* Gyula feketeardói gör. kath. lelkész e hó 15. én életének 59-ik, házasságának 32-ik, lelkészi pályájának 31-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Földi maradványai e hó 17-én helyeztetek örök nyugalomra a feketeardói családi sírkertben. — Ö. v. *Gebé* Mihélyné szül. *Milokovits* Zsuzsanna urnó, *Gebé* Péter ungvári theol. tanár, szentszéki ülnök édes anyja, életének 76-ik évében elhunyt.

Templomünnep. Tur-Terebes község nagy fénynyel tartotta meg Nagyboldogasszony ünnepén templomának búcsunapját. A vidékről is nagy számban voltak búcsusok, kiknek gyónatását a kerületi és Szatmárról jött papok végezték. Az ünnepélyes nagy misét és körmenetet *Hirly* József ny. plébános, az ünnepi sz. beszédet pedig *Wolkenberg* Alajos dr., theol. tanár tartotta. — Császlócson szintén búcsu volt, Nagyboldogasszony ünnepén. A szentmisét *Sirulszky* Gyula kistráti esperes plébános mondotta és dr. *Buday* Sándor csapi plébános intézett szent beszédet a közönséghez. Délben *Pajor* Endre plébános fényes ebédet adott, melynek folyamán az ünnepélyen közreműködött paptársait, míg *Sirulszky* esperes a házigazdát köszöntötte fel.

Nagy idők tanuja. *Uszkay* Ignác vitkai földbirtokos, 1848—49-iki honvéd hadnagy, hosszas betegség után Vitkában elhunyt. A boldogult hosszu időn át volt vármegyénknek rettegett nevű esendbiztos, előbb a nyiri, majd a mátészalkai járásban. Sok érdeme van abban, hogy az ugynevezett nyiri bicskások alább hagytak a hetvenkedéssel, mert *Uszkay* nem valami kellemes dolog volt a kezébe kerülni. Hatalmas termetű, emellett rokonszenves férfi volt, ki ugy működésével, mint társadalmi érintkezései által megnyerte a közönség nagyrabecsülését. Nagykiterjedésű rokonság és igen sok jóbarátja gyászolja elhunytát.

A főpásztor jótékonyága. Ő méltósága a püspök ur a csapi templom felépítésére 37 ezer koronát adományozott. Az építési tervet már jóváhagyta. A templom alapkövét e hó 30-án fogják nagy ünnepélyességgel letenni.

Törvényhatóságaink figyelmébe. Most, hogy az országos mozgalom a vasárnapi munkaszünet érdekében megindult, legalkalmasabb ideje volna, hogy a törvényhatóságok is tegyék meg a magok részéről a szükséges lépéseket, s intézzenek feliratot a képviselőházhoz, Az akciónak így mindenesetre hatványozott sulya lesz. Hogy annak a törvénynek kiterjesztése mennyire üdvös dolog, azt nemcsak a kézi munkával foglalkozó egyének, hanem a hivatalnokok is bizonyára igen jól érzik. Mi nem hiszszük, hogy akadna törvényhatósági bizottságainkban csak egyetlen ember is, ki hetenkit azt az egy napi pihenőt nem tartaná méltányosnak a folytonos munkában levő egyének részére. Fel kell vetni az eszmét városunkban is, a me-

gyében is a legközelebbi közgyűlésen, csinaljuk meg a feliratokat, így az országos mozgalomnak, mely a képviselőház összeültével napirendre kerül, bizonyára meglesz a kívánt sikere.

Elintézett afférek. Máramarosmegyében az ottani ügyekből kifolyólag Roszner Ervin báró főispán, Szabó Sándor alispán és Kócziány Géza, a „Hazánk” helyettes szerkesztője között támadt lovagias ügyben a fő- és alispán, valamint a szóban forgott cikk írója, Kacziány Géza megbízottai megállapították, hogy egyik félén sem esett sértés. Ezzel az ügyet békésen befejezték.

Hymen. Király Béla, államvasuti hivatalnok Nagy-Szöllősen, ki városunkban is több ideig állomásozott, vasárnap esküdtöt örök hűséget Bohm Kálmán nagyszöllősi földbirtokos leányának, Margit kisasszonynak.

Fegyelmi ügy. A belügyminiszterium Szokolovszky Lajos árvaszéki nyilvántartót, a ki ellen a közigazgatási bizottság fegyelmi eljárást indított és egyúttal állásától is felfüggesztette, felebbezése folytán a fegyelmi vizsgálat épségben hagyása mellett visszahelyezte állásába.

Kinevezés. A kir. kath. tanítóképző-intézetben Lehoczky József lemondása folytán üresedésbe jött tornatanári állásra a püspök ur Ó méltósága Bodnár Alajos tanítót nevezte ki.

A pusztuló munkácsi vár. Zrinyi Ilona hajdani vára erősen bomladozik. Az idő vasfoga alaposan kikezdte az élő ellenséggel daczó építményt. A gazdátlanul álló épületben csupán két ór gyomlálgatja a giz-gaz növényeket, azonban a fal már több helyen lyukas, a tetőn becsorog az esővíz. A hatalmas felvonó hidak gerendái korhadtan máladoznak szét. Állandó gondolás mellett a hatalmas épület még századokig fennállhat, míg ha nem gondolnak vele, lassanként épen úgy el pusztul, mint már annyi sok szép történelmi műemlék.

Kinevezés. A debreczeni kir. itélőtábla elnöke Szerka Imre szatmárnémeti lakos végzett joghallgatót a debreczeni kir. itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornoknak nevezte ki.

A kiszáraztak érdekében. A Magyar Gazdaszövetség, melynek élén gróf Károlyi Sándor, az országosan ismert nevű agrarpolitikus áll, ki lelkének teljes hevével karolta föl a kiszáraztak és a földművelők érdekeit, szept. 10 re orsz. gyűlésre hívja össze Pozsonyba a gazdaköröket, szövetkezeteket, falusi olvasóköröket, földműves és más művelődési egyesületeket, hogy működésük egy erélyes központ támogatása mellett annál biztosabb sikerre vezethessen. Azonnal akciót fognak indítani a gabonaárértékesítési viszonyok kedvezőbbé tételére, hogy jobb árak éressenek el és a fedezetlen határidőüzletnek, az ugynevezett papiros buzának vége vessék. Megbeszélés tárgya lesz, miként kell a szegény kiszáraztakat és földművelőket az ezek tudatlanságával rendszerint visszaélő szakemberek kiküszöbölésével adó, telekkönyvi, illetéki, peres, katonai, hitelművelési ügyekben teljesen megbízható jó tanácsokhoz juttatni. A lelkészeket, tanítókat és jegyzőket kéri a Magyar Gazdaszövetség, legyenek vezetői azoknak a derék földműveseknek, kik a pozsonyi gazdaggyűlésen való részvételre magukat elhatározzák. Az utazás kevésbe kerül, mert a vasúti jegy ára 50 %-al van mérsékelve, az elszállásolás és ellátás Pozsonyban különösen csoportos kirándulók részére igen olcsó lesz. A részvételt a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalának Budapestre VIII. ker. Baross utca 10. azonnal be kell jelenteni. Az elszállásolást és ellátást illetőleg valamint a kedvezményes vasúti jegy igénybevételére jogosító igazolványokért a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállítás igazgatóságával (Pozsony) legalább 14 nappal előbb érintkezésbe kell lépni.

Színügyi hír. Szintársulatunknak a jövő idényben leendő igazgatója jelenleg Nagy-Károlyban működik társulatával. Szombaton volt az első előadás, mely teljes sikert aratott. Mint onnan írják, a társulat igen jó erővel van ellátva.

Értesítés. A szatmári kir. kath. főgymnásiumba lépni óhajtóknak az 1902/3. iskolai évre szeptember 2., 3. és 4. napján kell jelentkezni felvételre és pedig: 2.-án az I., II., III. osztályba; 3.-án IV., V., VI. osztályba; 4.-én a VII. és VIII. osztályba lépők vétetnek fel délelőtt 9 órától 12 óráig terjedő időben. Az intézet volt növendékei a múlt évi isk. bizonyítványukat, az intézetbe ez alkalommal először jelentkezők múlt évi isk. bizonyítványt, születési — és újravizsgálási bizonyítványt kötelesek felmutatni; ki e követelményeknek nem tesz eleget, nem vehető fel az intézetbe. Szatmár, 1902. aug. 19. Az igazgatóság.

A borértékesítés. Darányi Ignác földmiv. miniszter — mint a lapok írják — a magyarországi borok értékesítése céljából egy országos szövetkezet megalakítását célozza, melynek szervezete teljesen készen áll s az őszi hónapokban hozzáfognak a terv megvalósításához is. A miniszter ez által ismét rendkívül nagyjelentőségű intézkedést tesz a magyar szőlő- és bortelemelés fellendítésére.

Uj igazgató. A patóházai állami elemi népiskolánál megüresedett igazgatói állásra Marosán J nos tanító, lapunknak is munkatársa, nevezetett ki.

Mátyás-szoborra gyűjtő bizottság kérése. A Mátyás-szobor alapra gyűjtő bizottság azzal a kéréssel fordul azokhoz, a kiknek kezeihez a múlt hónapok folyamán érkezett gyűjtő iv, hogy a begyűlt pénzt a gyűjtőivel együtt beszolgáltatni szíveskedjenek. A szobor-bizottság és Kolozsvár városa tájékozódni óhajt a felől, hogy a begyűlt összeg a szükségletet mennyiben fedezi.

A vadászok nagy napja. Augusztus 15 ike nevezetes nap a vadászok előtt. Ekkor van ugyanis a vadászati tilalomnak vége. Nimródnek minden igaz, hú fia örömmel üdvözlénapot.

Kinevezés. Czeizler Ilona Rahóra áll. óvónővé nevezetett ki.

Rémes gyilkosság történt Kocsordon. Jakab Sándor és Jakab György szomszédságban laktak, s már régibb idő óta holmi apróságokért folytonos civakodásban éltek egymással, nagyobb összeütközésre azonban soha sem került a dolog. A múlt nap reggelén hevesebb szóváltás támadt köztök, mire a javakorabeli Jakab Sándor vasvillával rohant a 70 év körüli öreg szomszédjára. Először agyba-fejbe verte, azután átszurta a vasvillával a torkát és a hasát több helyen úgy, hogy a beléi is kifordultak. A szerencsétlen ember szörnyet halt. A borzasztó tettről értesülve, a mátészalkai csendőrség azonnal kivonult s a gyilkost elfogta. A bíróság részéről Bányay Endre járásbíró, dr. Rosenberg Ignác és dr. Vida József orvosok jelentek meg a helyszínén.

Vizsgálat a szobránczi járásban. Ungvármegye alispánjának a minden irányból halmozott panaszok és jelentések folytán a közigazgatási bizottság f. hó 11-én tartott ülésében tett jelentéséből közöljük, miszerint a nyomozatokból meggyőződött, hogy a járási közigazgatási tisztviselők, községi előljárók és állami szolgálatban álló egyének ellen mulasztások, törvénysértések tényálladéka és jelenségei merültek fel, melyeket mint rendkívüli jelenségeket bejelenteni a törvény iránti tisztelet és a tiszta adminisztráció érdekében hivatalos kötelessége. — A tibi körjegyző ellen elrendelt felfüggesztés idejében nem foganatosított. Hivatalos hatalommal való visszaélés, botránys részegség és verekedés miatt július 18-án felfüggesztett zavatkai bíró helyettesítése iránt intézkedés nem történt. A csendőrség által tett följelentések alapján vádlottak ellen az eljárás meg nem indított. A járás 52 községéből 32 községben 8—10 év óta az előljáróság és a képviselőtestület megújítva nem lett, ámbar a jelentés ez utóbbit nem róvja a főszolgabíró terterhére. A községek nagy részében a f. évi július 22-én tartott o. gy. képviselőválasztás előtt a községi előljárók, mint kortések működtek; Ubrezs község bírja a lakosokra pressziót gyakorolt; a felsőremetei bíró két egyén ellen, mivel vele tartani nem akartak, erőszakoskodott; Strausz Mihály szobránczi segédjegyző, Kustán József tibi jegyzőségéd,

Hegedüs István szobránci áll. tan. szertelen korteskedtek. Ezek alapján az 1899. évi XV. t. c. 162. §. értelmében kéri a közigazgatási bizottságot, hogy megtorló eljárás iránt intézkedjék. A közigazgatási bizottság Tomcsányi István főszolgabíró és Kulin Aurél szolgabíró ellen az elővizsgálatot, a községi előljárók, tanítók és jegyzőségek ellen pedig a fegyelmi eljárást elrendelte.

Sok a kaftános. Egy idő óta feltűnően sok kaftános zsidót lehet látni a város utcáin. Vajjon nem a sokat emlegetett kazárok ivadékaihoz van szerencsénk. A rendőrségnek jó lesz ezeket a gyanus alakokat figyelemmel kísérni, az ismeretleneket igazolásra szólítani, hogy amelyik nem ide való, had' lóduljon a patriájába.

Pályázat egyetemi hallgatók részére. A budapesti „Mensa Academica Egyesület” az 1902—1903. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 100 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudomány egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez címzendő. 2. Bojári gr. Vigyázó Sándor es. és kir. kamarás úr Ó Méltósága által betöltendő három ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványozóhoz címzendők. E helyekre csak keresztény, tudományegyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. A Budapest székes főváros tanácsa által betöltendő hat, továbbá Háromszék, Torontál, Trencsén és Ung vármegyék, — Pozsony, Szabadka és Szatmár-Németi sz. kir. városok alispánja, ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatóságokhoz címzendők, az illetékesek világos feltüntetésével, a mennyiben ezen alapítványi helyekre, első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő: a) index v. indexmásolat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), b) a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány. A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV., Molnár-utca 11. sz.) adandók be. A 2. és 3. alatti kérvények beadási határideje szept. 12, az 1. alattiaké szept. 20. Budapesten, 1902. Nagy-Boldogasszony napján. Az Elnökség.

Forró vízbe esett gyermek. A szerencsétlen véletlen borzasztó szeszélyének eseti áldozatul a múlt szombaton a beregvári erdőőr feltűnően szép kis leánya, a 3 1/2 éves Huozdák Margit. Az erdőőr neje ugyanis a konyha közepére, hol a kis leány is játszott, egy nagy fazék forró vizet tett le s maga rövid időre kiment a konyhából. A kis leány azalatt gyermekiesen ide-oda futkosva, a fazékban véletlenül megbodlott s háttal belezuhant a forró vízbe. Szívszakgató jajgatására az anyja beszaladt s a gyermeket hirtelen kiragadta szörnyű helyzetéből, de már akkorára oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy reménytelen állapotban vitték be a munkácsi közkórházba. A szép, kedves gyermek megrázó esete a Beregváron nyaraló ifju grófi családot is — mint a „Munkács” írja — annyira megindította, hogy a kis szenvedőt a grófi fogatou szállították be a kórházba s midőn ott a gyermek egy napi kínos szenvedés után meghalt a megindult szívü fiatal grófné: Schönborn Károly gróf neje, szül. Dentice di Frasso hercegnő, gyönyörű koszorut küldött a kis koporsóra s egyszersmind a temetés költségeiről is gondoskodott.

Öngyilkosság. Sáros-Reviscsén (Ung m.) Petró János, egy 25 éves fiatal ember agyonlőtte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen ifju 6 évig volt Amerikában, hol egy kis pénzt is szerzett, melyből itthon birtokot vett magának. Már azon a ponton állott, hogy családot alapít, el is jegyzett egy falubeli leányt. Így állván dolgai, nem lehet tudni, mi adta a gyilkos fegyvert kezébe. Azt mondják, a katonaságtól való félelem vitte a halálba, valószínűbb azonban, hogy az amerikai szabad szellem által megrontott lelkülete önmagával meghasonlva követhette el a végzetes tettet. Jegyese és bánatos szülei gyászolják.

A huszár kard. Ungvárt az ezredgyakorlatokon idős huszár század főhadnagya, egy békés öreg zenészt, Lányi Lajos zenekarának tagját Szirmai fején a Millennium kávéházban a multnap éjjel kardjával súlyosan megsebesítette. A kávéház előtti vértócsa igazolta, hogy mily nagymérvű sebet ejtett a huszár kard minden ok nélkül a szegény zenész fején. Más este pedig egy huszár szakaszvezető kardjával hadonászva támadt az utcán sétálókra. Kettős őrző vonult a megfélemlített közönség védelmére, amely alig tudta a felingerültek meglinchelése elől a támadó huszárt közre fogni és a lakatnyába vezetni.

Lovak által elgázolt gyermek. Márton Mózes gáti (Bereg m.) lakos lovait a cséplőgépből kifogván, itatni vitte, úgy azonban, hogy a hámot a hámfával együtt rajtok hagyta. A lovaknak nem igen tetszett az, hogy a hámfalábszáraikat veri, tehát elragadtak s az utcán végig száguldván, Katz Mózes ottani lakosnak 4 éves gyermekét, a ki ép a menházba akart menni, édes anyja szemelátára úgy agyon taposták, hogy abban a perczen meghalt. A vizsgálat folyik.

Felhívjuk a birtokos-osztály figyelmét Neuschloss Testvérek szatmári cégnek lapunk mai számában közölt hirdetésére. A cég megbízhatósága folytán ajánljuk gazdáinknak, hogy ezen kedvezményes kölcsönt vegyék igénybe.

Ügyes varrónő, ki szakmáját teljesen érti, ajánlkozik naponta házakhoz járni. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

9829/902. tksz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szatmárnémeti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Szatmár egyházmegyei alapítványi pénztár** végrehajtónak **Frankó Mihály** és **Nagy Endre** ügyvéd ügygondnok végrehajtást szenved elleni 2000 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szatmári kir. törvényszék területén levő s a szatmárnémeti 1589 sz. tjkvi A + 1 rend 1674 hrsz. és Hunyady utca 85 házszámú ingatlanra az árverést 2869 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902 évi szeptember hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor** ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatóság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 286 kor. 90 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szatmáron, 1902. évi június hó 14 napján.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Krasznay,
kir. tszéki bíró.

861/1902. gt. sz.

Árlejtési hirdetés.

Szatmárnémeti sz. kir város:

I. Az **Árpád utcai árok** egy részének betömése, és

II. Az **Árpád utcai árok** egy részének föld alatti beton csatornával leendő ellátása, s az ezzel kapcsolatos munkákra alulírott hivatalos helyiségben a f. évi augusztus 23-án d. e. 10 órakor szóbeli árlejtéssel egybekötött zárt ajánlati versenyt hirdet.

Az I. alatti munkálatokra 2946. K. -- a II. alattira pedig 8092 K. 90 fillér van előirányozva és ajánlat tehető külön-külön, vagy az összes munkákra is.

Felhivatnak vállalkozni szándékoztatók, hogy az előirányzott összeg 5%-át tevő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat, mely összeg a szerződés aláírásakor 10%-ra lesz kiegészítendő -- a fent kitett helyen előzetesen nyujtsák be; míg ellenben a bánatpénz a szóbeli ajánlattevők által csak az árlejtés megkezdésekor teendő le.

A feltételek, a terv és költségvetéssel együtt, a hivatalos órák alatt alulírott nál megtekinthetők.

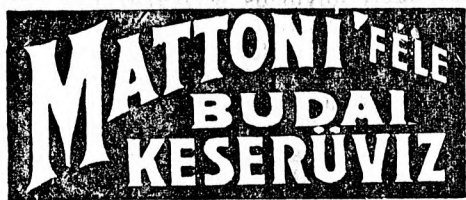
Szatmárt, 1902. augusztus 16.

Pethő,
gazd. tanácsos.

Terményárak.

Termény métermázsánként	Szatmáron			
	frt	kr.	frt	kr.
T. buza ó	6	10	6	15
Γ buza uj	6	10	6	20
Kétszeres	—	—	—	—
Rozs	6	10	6	20
Árpa	4	10	4	20
Zab	5	—	5	10
Tengeri	5	10	5	15
Kása	8	—	8	25
Fehér paszuly	6	—	—	—
Tarka	4	50	—	—
Szilva	18	—	19	—
„ füstölt	—	—	—	—
Repeze	1	20	1	—
Krumpli zsákja	1	40	1	50

Nyilttér.)*

Legjobb hajtószer.

Kapható:

minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

*) E rovat alatt közöltekért nem felelős a Szerk

Tüzifa-eladás.

2 éves vágásu

első rendű

hasáb bükk és gyertyán

vegyesen, köbméterje

6 korona

1 kis kocsi (10 köbméter) vételnél 57

korona 50 fillér,

1 nagy kocsi (20 köbméter) vételnél

115 korona.

házhoz szállítva.

Legkevesebb 2 köbméter szállítható.

Megrendelhető a **Szatmár-erdődi h. é. vasut üzletkezelőségénél, Szatmár, Deáktér 24 sz. (Takarék-pénztári épület).**

Hirdetmény.

A Turterebes és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezetébe egy

jó családból való fiu

tanulóul felvétetik.

Értekezhetni a fogyasztási szövetkezetnél **Turterebesen.**

és szájjvíz.

Fogorvosi műtermem

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, készítek: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalványon.

!!! Kívánatra szájjpad nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legujabban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül. Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi Bakcsy Domokos,
orvos-fogorvos.

és szájjvíz.

Legnagyobb raktár

teljesen felszerelt **szüretelési** és pinczegazdászati eszközökben. Gyári áron szállít kitűnő szerkezetű

„Mabille” rendszerű borsajtókat,

mely rendkívül csekély erőszükséglet mellett meglepő eredményt képes felmutatni. Magas nyomásu és folyton működő **sajtókat,** munkaképesség 12 óra alatt 15.000 kilogram szőlő.

Legjobb szerkezetű szőlőzuzók, gyümölcsajtók, borszivattyu, erjesztő edények.

Nagy választék a legfinomabb **szőlőszedő** és **válogató ollókban.**

SCHOTTOLA ERNŐNÉL,
Budapesten, szőlő és pinczegazdászati osztálya
VI. Andrásy ut 2.

Arjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve!

LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ
CSEKÉLY HAVI RÉSZLETFIZETÉS MELLETT.

Franklin társulat kiadása.

Magyar remekirók

A magyar irodalom főbb művei.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekirók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyetlen egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, diszes vászonkötésben 220 korona.

Csak a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIRÓK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.

MINDEN REMEKIRÓ MUNKÁIT EGY KIVÁLÓ MAGYAR ÍRÓ
LÁTJA EL BEVEZETŐ MÉLTATÁSSAL ÉS ELETRAJZZAL.

KEDVEZMÉNY A MAGYAR REMEKIRÓK MEGRENDELŐINEK.

Magyar Remekirók megrendelői 20 koronáért kapják Ez az egyedüli teljes magyar Shakspeare, Petőfi, Arany Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiégészítője a Magyar Remekirók-nak.

Magyar Remekirók első 5 kötete
(I.-sor.) már megjelent; félévenként
jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat

A Magyar Remekirók 3 koronás
(Shakspeare színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhető meg a Rendelőlap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a Heti Szemle kiadóhivatalához.

Ezeket kívül benn lesz a **MAGYAR REMEKIRÓK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berseény Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István, gr.; Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Néphalladák, Kuruczoktészlet

RENDELŐ-LAP.

A Heti Szemle kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs.-tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.**

a) A „Magyar Remekirók” 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel. b) A „Magyar Remekirók” és Shakspeare műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel. c) A „Magyar Remekirók” és Shakspeare műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben. d) A „Magyar Remekirók” Shakspeare nélkül 220 koronáért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság** pénztáránál Budapesten fizetendő mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a pórtóköltésig hozzászámítása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékes válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakhely és kelet:.....

Név és állás:.....

Olvasható aláírást kérünk.

PÁSKUJ IMRE

Saját készítményű fehérneműim az ezredéves országos kiállításon jeles munka, versenyképesség és új iparág fejlesztésért milleniumi éremmel kitüntetve.

HAZAI IPARCSARNOKA SZÁTMÁRON.

Szepességi gyepen fehérített len-vásznak, damasz asztal- és ágyneműek gyári árakban, valamint szepes-iglói pamutvásznak és sifonok. Erdélyi gyapjuszövetek férfi öltözöttekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

Női, férfi, leány- és fiu-fehérneműek gyára.

Nagy raktár a híres pécsi kezyükből, női derékfűzőkből (Miederekből), nemez-kalapokból, sapkák, női muffok és gallérok, divatos nap- és esőernyők, nyakendők, gallérok, kélzők stb.

Székellyföldi és bánati hazi iparcsarnokok. Szóttos női és férfi mosókelmek, minden fajtájú divatos női ruhakelmék, reverendaanyagok férfi és gyermek posztó-kalapok, kassai harisnyák, kötött kezyük, budai és székesfehérvári kékfestő és minden színű divatos cretonok, voilek, zefrek és battistok; kalotaszegi „varrottások”, bánati e. zékely kötények, függönyök, ág- és asztalterítők, kezdett munkák nagy választékban, szőnyegek, paplanok, pokróczok matrácok stb. stb.

Teljes menyasszonyi kelengyék

legszebb kivitelben a legrövidebb idő alatt készíttetnek.

Női és férfi ruhák és fehérneműek varratását vállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre bérmentve küldök.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vörös kereszt”-hez.

Kitüntetve

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bologne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT; havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciu mok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben **Észvetek méter számra** is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után a lesón szállíttatnak.

○○○ Árjegyzékek és szövetminták ingyen esbérmentve. ○○○

